

Övergripande samverkansavtal mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting kring stadens ungdomsmottagningar

§ 1. Parter

Mellan Stockholms stad, nedan kallad staden, och Stockholms läns landsting, nedan kallad landstinget, har följande samverkansavtal träffats.

§ 2. Avtalets syfte

Ansvar för att driva ungdomsmottagningar (UM) delas av kommun och landsting.

Landstingets huvuduppdrag är hälso- och sjukvård och kommunens huvuduppdrag är psykosocialt stöd.

Driften av de lokala UM-verksamheterna kan delas av parterna, utföras av en av parterna eller av privata utförare som anlitas för uppdraget, men detta fråntar inte respektive part ansvaret för sitt huvudansvarsområde. Formen för samarbetet regleras i separata lokala avtal för respektive UM-verksamhet.

Avtalet omfattar gemensamma principer för verksamhetens inriktning, uppdrag, personalresurser, speciella tilläggstjänster (bilaga 1) samt kostnadsfördelning.

§ 3. Verksamhet

Detta övergripande samverkansavtal avser de UM som staden och landstinget har ett delat eller fullt huvudmannansvar för (se bilaga 2). Samverkansavtalet ska kompletteras med ett samarbetsavtal alternativt ett driftavtal kring varje lokal mottagning enligt § 10.

§ 4. Inriktning och målgrupp för verksamheten

Huvudinriktningen för stadens UM är ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv. Arbetet ska präglas av en helhetssyn på den enskilda ungdomen som söker sig till verksamheten.

Målgrupp för stadens mottagningar är i första hand ungdomar i åldern 12 år t.o.m. 22 år som bor i staden. Staden ansvarar endast för kortsiktiga kuratorsinsatser för ungdomar som bor i annan kommun, men arbetar i staden eller studerar på en skola belägen i staden. Vid behov av fortsatta stödsamtal sker en hänvisning till respektive hemkommuns mottagning. Undantag görs för ungdomar som har sin fasta bostad i en kommun utanför länet men studerar vid en riksgymnasieskola belägen i staden. Fria valet inom landstinget innebär att ungdomar från hela länet som tillhör målgruppen, fritt kan söka sig till samtliga UM:s hälso- och sjukvårdsverksamhet.

För kuratorsinsatser ska ungdomar i första hand uppmanas vända sig till den mottagning som geografiskt tillhör den stadsdel där han/hon bor, men som boende i staden har ungdomarna fri tillgång till stadens alla mottagningar.

Mottagningarnas socialkurativa del betecknas som rådgivande verksamheter. För smittspårning, preventivmedel mm gäller det ansvar som regleras av Hälso- och Sjukvårdslagen respektive Smittskyddslagen. Vid ytterligare behov ska ungdomar hänvisas till specialistverksamheter inom respektive landsting och kommun.

§ 5. Basuppdrag

Verksamheten har följande basuppdrag:

- ✓ Stärka och stödja ungdomar i att hantera sin sexualitet
- ✓ Främja ungdomars hälsa avseende identitet och samlevnad samt stärka och stödja dem i att göra hälsosamma levnadsväl, respektera sig själva och sin omgivning
- ✓ Minska oönskade graviditeter
- ✓ Preventivmedelsrådgivning
- ✓ Förebygga och behandla STI
- ✓ Förebygga och behandla gynekologiska och andrologiska problem

§ 6. Arbetssätt

De huvudsakliga arbetssätten som verksamheten har för att utföra basuppdragen är:

- ✓ Studiebesök/skolklasser (kurator/barnmorska)
- ✓ Spontana kontakter (telefon, öppet hus, internet)
- ✓ Rådgivande samtal (kurator/barnmorska)
- ✓ Psykosociala stödsamtal (kurator/psykolog/dietist)
- ✓ Undersökning inklusive provtagning STI och graviditetstest (barnmorska)
- ✓ Behandling av STI (läkare/barnmorska)
- ✓ Smittspårning (läkare/sjuksköterska/barnmorska)
- ✓ Läkarbesök (läkare)
- ✓ Samtalsgrupper (kurator/ barnmorska)
- ✓ Samarbete/samverkan med socialtjänst, skolhälsovård och andra vårdinstanser inom hälso- och sjukvården

§ 7. Tilläggsuppdrag

I bilaga 1 redovisas särskilda tilläggsuppdrag för stadens UM-verksamhet som parterna har kommit överens om och vilken mottagning som har ansvaret. Mottagningar med ett tilläggsuppdrag har förutom basuppdraget enligt § 5 också huvudansvaret för det särskilda tilläggsområdet. Mottagningarna har ansvaret för utvecklings- och metodfrågor och ska bl.a. utgöra specialiserade internkonsulter till övriga UM i staden i dessa frågor. Tilläggsuppdrag fräntar inte övriga mottagningar ansvaret för målgrupperna.

§ 8. Personalresurser och kompetens

Utgångspunkten för bemanning av mottagningarna ska vara verksamhetens basuppdrag samt eventuella tilläggsuppdrag och ska fastställas i det lokala avtal som parterna sluter kring respektive mottagning.

Personalen på ungdomsmottagningen ska bestå av minst barnmorska med förskrivningsrätt samt kurator med socionomutbildning eller likvärdig utbildning.

Ungdomarna ska på mottagningen ha tillgång till gynekolog och venereolog och/eller allmänläkare.

Respektive part kan dessutom fritt välja att tillhandahålla annan specialistkompetens.

Utföraren ska eftersträva att ge ungdomarna möjlighet att träffa personal av båda könen.

§ 9. Tillgänglighet

Stadens UM ska finnas tillgängliga alla helgfria vardagar året runt. Mottagningar som har reducerad verksamhet under semestertider ska ha överenskommelser med närliggande mottagningar med möjlighet att hänvisa ungdomar detta gäller både för socialkurativa insatser och hälso- och sjukvårdsinsatser.

§ 10. Lokala samarbetsavtal

För varje mottagning ska lokala samarbetsavtal (när båda parter är huvudman) respektive driftsavtal (när endast ena parten är huvudman) utformas mellan ansvarig förvaltning inom staden och landstingets ansvariga hälso- och sjukvårdsenheter kring driften av verksamheten, ansvarsfördelning och ekonomiskt kostnadsfördelning mellan parterna. Innehållet i de lokala avtalen ska utgå från vad som överenskommit i detta gemensamma samverkansavtal.

§ 11. Ansvars- och kostnadsfördelning samt lokaler

Parterna ansvarar för personal anställd av respektive huvudman och för att aktuell lagstiftning och regelverk tillämpas inom verksamheten.

Parterna ansvarar gemensamt för lokalerna (inklusive inventarier i form av möbler, telefoner, datorer etc). Mottagningarna ska vara ändamålsenliga och tillgängliga för personer med olika funktionsnedsättningar, även kognitiva funktionsnedsättningar. En eventuell förändrad lokalisering ska godkännas av båda parter. Lokalkostnader fördelas utifrån principen att gemensamma utrymmen delas genom att staden och landstinget tar hälften var. Enligt samma princip fördelas gemensamma verksamhetsrelaterade kostnader (t.ex. informationsmaterial). Verksamhetsspecifika utrymmen bekostas av respektive ansvarig huvudman, liksom övriga verksamhetsspecifika kostnader (t.ex. behov av extra personal, sjukvårdsutrustning, provtagning) som är relaterade till respektive part. Ovanstående principer gäller både när endast ena parten är driftsansvarig för verksamheten och vid ett delat huvudmannansvar och ska beaktas i driftsavtal respektive i samarbetsavtal.

§ 12. Uppföljning

Samtliga UM i staden ska årligen redovisa besöksstatistik uppdelat på antal besök (flickor/pojkar), besöksorsaker (flickor/pojkar) och omfattning av utåtriktat arbete i form av besök av antal skolklasser. Mottagningarna ska också kunna redovisa varifrån besökarna kommer (hemkommun/stadsdel). Besök gällande hälso- och sjukvårdsverksamhet ska rapporteras enligt anvisningar i gällande driftsavtal. Varje mottagning ska årligen redovisa besökarnas upplevda nöjdhet med verksamheten.

§ 13. Avtalets giltighet

Föreliggande avtal gäller under 2 år från och med 2009-XX-XX och till och med 20XX- XX-XX. Avtalet prolongeras automatiskt ytterligare 1 år om ingen uppsägning har gjorts av någon av parterna senast 3 månader innan avtalets utgång. Uppsägningen ska ske skriftligen till den andra parten.

Omförhandling av samverkansavtalets omfattning och inriktning kan begäras av respektive part vid väsentliga förändringar av omständigheter som ligger till grund för avtal. Begäran ska ske skriftligen till den andra parten.

§ 14. Force majeure

Force majeure såsom krig, omfattande arbetskonflikt, blockad, eldsvåda, miljökatastrof, allvarlig smittspridning eller annan omständighet som parterna inte råder över och som förhindrar part att fullgöra sina avtalsenliga skyldigheter befriar sådan part från fullgörelse av dessa skyldigheter. Motparten ska omedelbart underrättas om det föreligger omständighet som kan föranleda tillämpning av denna bestämmelse.

§ 15. Tvist

Eventuell tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal samt därmed sammanhängande rättsförhållanden ska lösas genom i första hand förhandling parterna emellan. Går det inte att lösa tvisten på detta sätt skall tvisten lösas av allmän domstol.

Detta avtal har upprättats i två exemplar varav parterna tagit var sitt.

Stockholm den

.....
Datum

.....
Datum

.....
För Stockholms Stad

.....
För Stockholms läns landsting

Bilaga 1. Mottagningar med speciella tilläggsuppdrag gällande hela staden.

Bilaga 2. Mottagningar som 2009-03-01 finns inom Stockholm stad

Mottagningar med speciella tilläggsuppdrag gällande hela staden.

Ungdomsmottagning	Tilläggsuppdrag
<i>Sthlm:s skolors UM</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ätstörningar – medicinsk-social-psykologisk undersökning/viss behandling • Mensrubbningsutredningar – utredning/ viss behandling
<i>Skärholmens UM</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ungdomar med rörelsehinder– sex- och samlevnadsfrågor/rådgivning/undersökning

Ungdomsmottagning	Upptagningsområde/stadsdelar	Ansvarig förvaltning
Järva UM/ delat huvudmannaskap	Rinkeby-Kista Spånga-Tensta	Rinkeby-Kista sdf
Västerorts UM /delat huvudmannaskap	Hässelby-Vällingby Bromma	Hässelby-Vällingby sdf
Norrtullsgatan 10:s UM /kommunalt huvudmannaskap	Östermalm Normalm Kungsholmen	Östermalms sdf
Södermalms UM / delat huvudmannaskap	Södermalm	Södermalms sdf
Gullmarsplans UM Filial i Rågsved delat huvudmannaskap	Enskede-Årsta-Vantör Skarpnäck	Enskede-Årsta-Vantör sdf
Farsta UM /delat huvudmannaskap	Farsta	Farsta sdf
Midsommarkransens UM /delat huvudmannaskap	Hägersten-Liljeholmen Älvsjö	Hägersten-Liljeholmen sdf
Skärholmens UM /delat huvudmannaskap	Skärholmen	Skärholmens sdf
Stockholms skolors UM /kommunalt huvudmannaskap	Hela staden	Utbildningsförvaltningen

Dessutom finns nedanstående mottagning inom staden:

Stadsmissionens UM *)	Hela länet	Stadsmissionen
-----------------------	------------	----------------

*) Inkluderas inte i avtalet